

Srednja škola Konjščina
Matije Gupca 5
Konjščina

I-sigurnost (e-Safety) u SŠ Konjščina

Ovim će se dokumentom odrediti pravila prikladnog i pristojnog ponašanja pri upotrebi IKT-a u SŠ Konjščina te time povećati sigurnost za učenike i djelatnike ustanove.

Temeljne odredbe ovog dokumenta

Opće uredbe o zaštiti podataka - Uredba (EU) 2016/679, GDPR
<https://azop.hr/images/dokumenti/626/opca-uredba.pdf>

Pravilnik o kućnom redu škole <http://ss-konjscina.skole.hr/upload/ss-konjscina/images/static3/1432/File/Pravilnik%20o%20ku%C4%87nom%20redu%202018.pdf>

Današnji je život gotovo nezamisliv bez upotrebe digitalnih tehnologija. S obzirom na to da su implementirane u sve aspekte svakodnevnog života, potrebno je poznavati određena pravila o tome na koji se način pametno i sigurno koristiti informacijsko-komunikacijskim tehnologijama u školi i izvan nje. U nastavnom procesu redovne nastave i izvanškolskim aktivnostima Srednje Škole Konjščina koriste se informacijsko-komunikacijske tehnologije te učenici imaju priliku usvojiti digitalne kompetencije i vještine koje će im omogućiti različite aspekte učenja, olakšati proces usvajanja znanja, povećati kreativnost i inovativnost, a s time i proširiti vidike i otvoriti nove spoznaje. Učenike se:

- ✓ educira kako koristiti informacijsko-komunikacijske tehnologije
- ✓ usmjerava kako ta znanja i vještine primijeniti u procesu ostvarenja ishoda učenja i iskoristiti za vlastiti napredak, sa naglaskom da su to samo alati koji nisu nužni, ali u danom trenutku mogu biti od pomoći
- ✓ upoznaje s opasnostima s kojima se mogu susresti prilikom korištenja digitalnih tehnologija, naročito prilikom korištenja društvenih mreža i/ili drugih oblika komunikacije gdje vrlo često nesvesno u javnosti objavljaju podatke o sebi

- ✓ upozorava da kritički i odgovorno sagledavaju sve aspekte korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije pazeći da izvori informacija budu provjereni, vjerodostojni i sigurni
- ✓ potiče da razviju svijest o zdravstvenim posljedicama dugotrajne upotrebe IKT-a i ekološkim posljedicama prekomjernog stvaranja i nepravilnog zbrinjavanja digitalnog otpada.

Pri tome se rukovodimo Kurikulumom međupredmetne teme *Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije*, a naročito odgojno-obrazovnim ishodima koje propisuje.

Razne su vrste opasnosti koje osobe mogu doživjeti u svijetu Interneta i mobilnih telefona, a djeca su u tom smislu najugroženija skupina. To su na primjer:

- ✓ Lažno predstavljanje i stvaranje "priateljskih" odnosa radi iznuđivanja informacija ili zlostavljanja
- ✓ Krađa i zloupotreba podataka ostavljenih na nesigurnim stranicama ili društvenim mrežama
- ✓ Mogućnost pristupa neprimjerenim sadržajima i stranicama koje objavljaju i promiču kriminal
- ✓ Širenje mržnje, uznemiravanje, klevetanje, poticanje na nedozvoljene kriminalne radnje putem e-maila i/ili društvenih mreža
- ✓ Slanje poruka u tuđe ime
- ✓ Krađa autorskih prava
- ✓ Objavljivanje i dijeljenje informacija, fotografija, videosnimki bez dopuštenja
- ✓ Distribucija malicioznog softwarea kojim se uništava tuđe računalo i/ili omogućava pristup podacima na tuđem računalu
- ✓ Stvaranje ovisnosti korištenja mobitela i IKT-a što može izazvati zdravstvene teškoće i onemogućiti ih u izvršavanju svakodnevnih bitnih obaveza
- ✓ Stvaranje elektronskog otpada koji dugoročno ugrožava opstanak ljudske vrste na Zemlji

U SŠ Konjščina učenike i djelatnike potičemo na samostalno prepoznavanje opasnosti i na odgovorno ponašanje prilikom korištenja IKT. Educiramo ih što sami mogu učiniti i kako preventivno djelovati da smanje rizik od opasnosti, gdje i kako prijaviti takvo ponašanje, gdje zatražiti pomoć i kome se obratiti ako se susretu s neželjenom i opasnom situacijom u virtualnom okruženju.

Roditelje učenika preventivno informiramo o opasnostima u svijetu Interneta i mobilnih telefona na sljedeće načine:

- ✓ putem roditeljskih sastanaka,
- ✓ putem individualnih razgovara,
- ✓ objavljivanjem prigodnih sadržaja na Internetskim stranicama škole,
- ✓ u suradnji sa lokalnom zajednicom, PU i raznim udrugama koje se bave tom tematikom.

Korištenje mobilnih telefona i interneta na nastavi i izvan nje

Korištenje mobilnih telefona odavno je preraslo svoju početnu svrhu telefoniranja te nam pametni telefoni i tehnologija omogućavaju momentalni pristup raznim sadržajima. Ako naučimo dobro iskoristiti prednosti moderne tehnologije, ona može biti vrlo korisna i u samom procesu učenja i izvođenja nastave, odnosno u cijelokupnom odgojno-obrazovnom procesu. Korištenje mobilnih telefona u nastavi dopušteno je isključivo uz nadzor nastavnika i u funkciji nastave te će svaka zloupotreba biti sankcionirana u skladu s Pravilnikom o kućnom redu SŠK i Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera. Učenicima se preporuča da pažljivo iskoriste svoje slobodno vrijeme na razne aktivnosti te da ga ne provedu isključivo uz mobilni telefon, tablet ili računalo da ne ugroze vlastito zdravlje.

Vrlo je važno osvijestiti populaciju da je svaki sadržaj objavljen na internetskim stranicama i društvenim mrežama javno dostupan te da je svatko odgovoran za sadržaj koji objavi. Svaki sadržaj koji se objavljuje trebao bi biti u skladu s internetskim bontonom i pravilima pristojnog ponašanja. Također je pri korištenju internetskih izvora i sadržaja potrebno poštivati autorska prava te znati da postoje zakonske posljedice za zloupotrebu tuđih podataka i sadržaja bez navođenja izvora i autora.

Postupanje u slučaju susreta s neželjenom i opasnom situacijom u virtualnom okruženju

U virtualnom školskom prostoru svatko je dužan poštivati opća i posebna pravila ponašanja na Internetu. (čl. 58 Pravilnika o kućnom redu SŠK).

Ukoliko se učenik SŠ Konjščina susretne sa nekom od opasnosti koje vrebaju u svijetu Interneta i mobilnih telefona može postupiti na sljedeći način:

- ✓ Obavijestiti o događaju nastavnika/cu, razrednika/cu i/ili pedagoginju i/ili ravnateljicu koji će procijeniti rizik za učenika i prema toj procjeni krenuti u daljnje postupanje
- ✓ Obavijestiti o događaju roditelje
- ✓ Obavijestiti o događaju najbližu PU
- ✓ Potražiti pomoć od nekog drugog subjekta koji pruža pomoć u takvim situacijama (udruge za zaštitu od električnog nasilja, telefonske linije za podršku žrtvama elektronskog nasilja i sl.).

Nastavnik, razrednik, pedagoginja i/ili ravnateljica će nakon saznanja da je učenik/ca izložen/a nekoj opasnosti na Internetu ili putem mobitela prvo kontaktirati roditelje i sa njima razraditi daljnju strategiju postupanja.

Više informacija o sigurnosti u digitalnom svijetu možete pronaći na sljedećim poveznicama:

https://www.hakom.hr/UserDocsImages/2020/Hakom%202019_brosura_kako%20se%20zastititi%20u%20svijetu%20interneta.pdf

<https://www.cert.hr/CyberSecMonth2020>

http://161.53.160.25/pravila_ponasanja_na_internetu_internet_bonton/komunikacija_pojedinaca

<https://policija.gov.hr/prevencija/racunalna-sigurnost/internet-prijevare/456>

<https://csi.hr/>

Najvažnije od svega je digitalnim se tehnologijama služiti u svrhu osobnog razvoja i napretka, osvestiti potencijalne opasnosti s kojima se moguće susresti u virtualnom svijetu poput nasilja (cyberbullying), zloupotrebe podataka, ovisnosti itd. te znati kako preventivno djelovati, kome se obratiti za pomoć te kome prijaviti ako se osjetimo ugroženo.

U Konjščini, studeni 2020.

Ravnateljica

Milojka Rataić